

FORM 2 KISWAHILI MWONGOZO

1. IJFAHAMU

- a) Mahati pa mwanamke ni jikoni / kazi yake ni kutumikiajamii 1 x 2=2
- b) Anafanyishwa kazi nyingi; kupika, kulima, kuchanja kuni, kufua, kuteka maji n.k 1 x 2=2
- c) Afanyayo mwanaume, mwanamke pia huifanya 1 x 2=2

d) Ndoa

Kiasili

kisasa Ndoa ya

lazima

Ndoa si lazima Alilazimika

kumzaia mume watoto

Anazaa watoto kwa hiari

Alitumishwa

Ana uhuru wa kufanya atakalo

Alifanya kazi yajikoni

Si lazima aendejikoni

Aliamuliwa kwa kilajambo

Anajiamulia mwenyewe

Alimtegemea mume

Anajitegemea / hujikumu

Alinyamaza alipoteswa

Hujitetea akiteswa / hupigania haki zozote

2 x 1=2

Elimu

Hakuenda shuleni

Anaenda shuleni

Alikuwa na Elimu ya kiasili

Hana elimu ya kiasili

yoyote 1 x 2 =2

e) Hapendezwi naye. Ni mkaidi, mshindani, mzushi

1 x 2=2

f) i) Akafyta ulimi - akanyamaza

ii) Ukutani - umaskini

iii) Taasubi za kiume fikra za kibaguzi/wazo la kibaguzi / mapuuzwa kwa mwanamke

3 x 1 = 3

Mwanaume kuona bora kuliko mke

MATIJMIZI YA LUGHA

1. /p/, /b/, /m/, /w/

2. Ni-li-m viambishi awali

a — kiambishi tamati

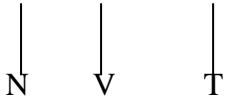
3. Alimwelekezea mpira

Mpira kama chombo cha kumpiga

Mpira kama sababu ya kumpiga

Mpira ulipigwa kwa niaba yake

4. Mtoto wake amepotea

5. Chakula chake kinalika

6. Siendi wala sichezi

7. wala kini (ii) Wala'kini

8. Ameenda sokoni. Kauli

Ameenda sokoni? Mshangao/hisia

Ameenda sokoni? Swali

9. (i) (A-WA)

(ii) (I—ZI)

10. Mbwa hawa walibweka wakawahofisha watu wale

11. Mofimu huru — shangazi, mimi n.k.

Mofimu tegemezi — a-na-simam-a

12. “Salaale, haya ndiyo mambo aliyotuitia?” Mmoja wao aliuliza. au

“Salaalel Haya ndiyo mambo aliyotuitia?” Mmoja wao aliuliza.

13. Kingi kimeharibika

14. (i) Kumpa mtu sifa zisizo zake/asizostahili

(ii) Kukosa ulichotarajia

15. (i) Daktari

(ii) Mkutunzi

16. Kuku anachakura chini iii apate chakula

17. Ameenda — kisaidizi

Kusoma - Kikuu

ISIMU JAMII

(a) Sajili au rejesta ni lugha ya kimazingira inayotumika katika miktadha mbalimbali

(b) - Lugha haizingatii kanuni za sarufi m.f chakula imeisha

- Sentensi fupifupi hutumiwa; nani pilau

- Kuna kuchanganya ndimi m.f kuku boil

- Lugha ya heshima k.m tafadhali lipa hapa

- Misamiati teule/maalum ya hotelini k.m karanga, sosa, choma

- Lugha ya maswali na majibizano hutumika

- Kuna utohozi wa msamiati k.v chenji, glasi
- Lugha ya kukatizana kauli hutumika
- Wakati mwingine lugha ya chuku hutumika
- Lugha ya mvuto/mnato hutumika

FASIHI SIMULIZI

- (1) Ni maneno yanayotamkwa kwa sauti ya kupanda na kushuka; yenye mahadhi ya kuvutia
- (2) – Huambatana na ala za muziki
 - Lugha yake ni ya mkato
 - Huambatana na sherehe husika
 - Ujumbe wake hufungamana na hadhira
 - Uimbaji huambatana na vitendo
 - Huwa na takriri ya sauti, maneno n.k
- (3) - Bembelezi/ bembezi/ bembea - za kuimbia watoto
 - Nyimbo za watoto- huimbwa na watoto wenyewe wanapocheza
 - Hodiya – nyimbo za kazi
 - Nyimbo za harusi
- (4) - Huburudisha
 - Hukashifu wanaopotoka
 - Husifu waadilifu
 - Hukejeli waasi
 - Hushauri kimaisha
 - Hutia moyo
 - Hukuza historia
 - Huliwaza walio na shida
 - Hupitisha maarifa